

Nr 44.

Utlåtande i anledning av väckt motion om livränta åt värnpliktige N. R. Hellströms efterlämnade maka Ethel Hellström.

(5:e avd.)

I en inom andra kammaren av fröken Höjer väckt motion (II: 414) har hemställts, att Ethel Hellström måtte komma i åtnjutande av livränta med belopp motsvarande vad som utgår till den änka, vars make avlidit på grund av i militärtjänst ådragen sjukdom.

Till stöd för ifrågavarande förslag anför motionären:

Under militärtjänstgöring den 16 oktober 1938—den 13 april 1939 ådrog sig värnpliktige 104-20-38 Nils Roland Hellström tuberkulos. Sjukdomens art konstaterades vid röntgenundersökning av lungorna i maj 1940, då en förändring iaktogs å höger lunga. Hellström intogs för en kortare tid å Eksjö sanatorium.

Den 2 november 1940 ingick Hellström äktenskap med Ethel Agnes Ingeborg Toll. Denna säger sig vid detta tillfälle ej ha haft någon kännedom om att Hellström under militärtjänst ådragit sig tuberkulos.

Den 7 augusti 1942 insjuknade N. R. Hellström på nytt i tuberkulos. Begäran om livränta avlogs av riksförsäkringsanstalten. Skälet till avslaget var, att anstalten ej ansåg bevisat, att sjukdomen ådragits under militärtjänstgöringen.

En framställning till försäkringsrådet resulterade i att rådet fann, att sjukdomen måste anses ådragen under militärtjänstgöringen, varför N. R. Hellström tillerkändes livränta.

Den 8 januari 1950 avled N. R. Hellström. Änkan anhöll samma år hos försvarsdepartementet om livränta efter maken. Framställningen avlogs. Av utlåtande från riksförsäkringsanstalten framgår, att, då N. R. Hellström insjuknade i maj 1940 och äktenskapet ingåtts senare, Ethel Hellström ej vore berättigad till livränta efter maken.

Då av ovanstående framgår, att Ethel Hellström vid äktenskapets ingående icke hade kännedom om makens sjukdom, synes det vara skäligt att hon tillerkännes livränta.

Såsom i motionen påpekas, har frågan om livränta åt fru Hellström redan prövats av Kungl. Maj:t, som — efter inhämtande av yttranden från riksförsäkringsanstalten och försvarets civilförvaltning — genom beslut den 22 juni 1950 lämnat en av henne gjord ansökan utan åtgärd. I sina yttranden över ansökningen hade såväl riksförsäkringsanstalten som försvarets civilförvaltning avstyrkt, att åtgärder vidtoges för tillerkännande åt fru Hellström av ersättning i särskild ordning.

Utskottet. Såsom utredningen ger vid handen, är fru Hellström författningsenligt inte berättigad till livränta i anledning av makens död, enär äktenskapet ingåtts först efter yppandet av den sjukdom, för vilken maken uppburit ersättning från riksförsäkringsanstalten. Med hänsyn härtill och då frågan om beviljande i särskild ordning av livränta åt fru Hellström redan prövats av Kungl. Maj:t utan att föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd, finner sig utskottet inte kunna på de skäl, som i motionen anförts, tillstyrka någon åtgärd i motionens syfte. Utskottet hemställer därför, att motionen II: 414 icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 9 mars 1954.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Närvarande: se under utlåtandet nr 40.